

KANSAINVÄLISET SUHTEET KESKEISET KÄSITTEET

HI02/Kuusankosken lukio/Parkkonen

MITÄ ON KANSAINVÄLINEN POLITIIKKA?

- Valtioiden väliset **suhteet** ja niiden hoidossa käytetyt **toimintatavat**
- **Diplomatia** (neuvottelu)
- **Konflikti** (vakava selkkaus, jossa kuolonuhreja)
- **Jäätynyt konflikti** (maiden välinen ristiriita, jota ei ole onnistuttu ratkaisemaan)
- **Kriisi** (kärjistynyt tilanne)
- **Sota** → **kriisi voi eskaloitua eli laajentua sodaksi**

HEGEMONIA

- **Valtion johtava asema maailmassa**
  - 1700-1800-luvuilla Iso-Britannia,
  - 1900-2000-luvuilla USA
- **Edellytyksenä ylivoimaiset taloudelliset ja sotilaalliset voimavarat eli resurssit**

DOKTRIINI

= valtion harjoittama
ulkopolitiikan linja

- Esim. *Monroe-oppi*,
Trumanin oppi
USA:ssa
- *Paasikiven-Kekkosen*
linja Suomessa

STATUS QUO - POLITIikka

- Pyrkimys **säilyttää** vallitseva tilanne ja rauha
- Usein pienet maat

YKSI- , KAKSI- JA MONINAPAINEN MAAILMA

- **Yksinäpainen:** yksi suurvalta
  - esim. USA 1990-luvulla
- **Kaksinäpainen maailma:** kaksi suurvaltaa
  - esim. Kylmän sodan aika, NL ja USA 1945-1991
- **Moninäpainen maailma:** useita suurvaltoja
  - esim. 1920-30-luvuilla Iso-Britannia, Ranska, Saksa, Italia, Yhdysvallat

SOTIEN SYITÄ:

- **Geopolitiikka:** alueen tärkeä sijainti
- **Luonnonvarat:** esim. öljy, vesi
- **Historia:** vanhat vihollisuudet
- **Asevarustelu:** jännitteet
- **Kulttuuri ja uskonnot**
- **Nationalismi**
(kansallismielisyys)

KANSANMURHAT (JAKSO 5)

- = *järjestelmällistä etnisen ryhmän tuhoamista*
- Esim:
  - **Ruandan kansanmurha 1994** (n. 800 000-1 milj. uhria): hutut surmasivat 10 kuukauden aikana tutseja ja maltillisia hutuja.
  - **Bosnian kansanmurha** 1990-luvulla
  - Pol Pot ja **punakhmerit Kambodzassa** 1970-luvulla
  - **Juutalaisten kansanmurha 1941-45** (n. 6 milj. uhria): natsien tuhoamisleirit Puolassa ja itärintaman joukkosurmat II ms:n aikana
  - **Armenialaisten kansanmurha** 1915

TEHTÄVÄT:

- Tee oppimateriaalista videoharjoitus "oudot sodat".
- Tee taitotehtävä oppimateriaalista: kuvaaja (tappiot)
- Tee oppimateriaalista => luku 1: 1,2 ja luku 2: 1,2
- +Tähtitehtävä!
Hybridiuhat, sinulle, joka haluat oppia enemmän 😊

